

SUROWCE PRZEMYSŁU CERAMICZNEGO

MIECZYSLAW BUDKIEWICZ

KRAJOWE ZŁOŻA KAOLINU

W związku z тезami wysuniętymi przed II Zjazdem PZPR i dotyczącymi sytuacji gospodarczej przy końcu czwartego roku Planu 5-letniego wydaje się celowe przeanalizowanie również zagadnienia wykorzystania krajowej bazy surowcowej w zakresie surowców kaolinowych.

Surowce kaolinowe ze względu na wielorakie zastosowanie przemysłowe są wykorzystywane przez przemysł ciężki, a jednocześnie stanowią ważny surowiec w przemyśle konsumpcyjnym. Racjonalne wykorzystanie naszych kaolinów powinno radykalnie poprawić zaopatrzenie rynku w artykuły gospodarstwa domowego, jak naczynia porcelanowe i porcelana sanitarna oraz zaspokoić coraz bardziej rozwijające się zapotrzebowanie na wyroby galanteryjne i artystyczne z porcelany. Ponadto wykorzystanie kaolinów w innych gałęziach, np. jako wypełniacza przy produkcji papieru lub gumy czy w przemyśle kosmetycznym (mydło, pudry) powinno przyczynić się do dalszego podniesienia stopy życiowej ludności.

Po tych wstępnych rozważaniach można zanalizować sytuację krajowych złóż kaolinów uwzględniając to, że przemysł nasz pracuje głównie na koalinach importowanych. Kaoliny krajowe obecnie znajdują zastosowanie jedynie przy produkcji ogniotrwałych cegieł szamotowych. Tymczasem złoża kaolinów znane są u nas w wielu miejscowościach, a wiercenia poszukiwawcze wykazały, że miąższość tych złóż sięga niekiedy kilkudziesięciu metrów. Zasoby niektórych złóż należy oceniać w milionach ton. W tej sytuacji jest niezbędne

określenie środków, jakich należy użyć, aby zmienić istniejące stosunki na lepsze.

Krajowa baza surowcowa może zostać racjonalnie wykorzystana po przeprowadzeniu następujących badań:

- 1) wykonanie nowych badań poszukiwawczych:
 - a) poszukiwania na Dolnym Śląsku w celu stwierdzenia związku pomiędzy poszczególnymi występowaniami kaolinu,
 - b) wiercenia uzupełniające w częściowo poznanych złożach,
 - c) wiercenia poszukiwawcze na nowych terenach;
- 2) przeprowadzenie badań laboratoryjnych:
 - a) zbadanie istniejącego materiału próbkowego,
 - b) wykonanie prób na skalę półprzemysłową z kaolinów pobranych z szybków poszukiwawczych,
 - c) prace nad wzbogacaniem kaolinów;
- 3) założenie szlamowni przemysłowej.

Musimy zdać sobie sprawę, że posiadanie zasobnych złóż kaolinów, których rozpoznanie jest wynikiem robót geologicznych prowadzonych od roku 1946 stwarza szerokie możliwości ich gospodarczego wykorzystania, co stanie się realne po możliwie najszybszym opracowaniu metod wzbogacania.

Sumując powyższe należy stwierdzić, że w wyniku dalszych badań poszukiwawczych i po pokonaniu istniejących trudności zostaną stworzone warunki, aby polskie złoża kaolinu zostały szybko udostępnione przemysłowi, co się przyczyni do gospodarczego rozwoju kraju i zapewni coraz większy dobrobyt.